

PATVIRTINTA
Kauno Simono Daukanto progimnazijos
direktoriaus 2023 m. balandžio 26 d.
įsakymu Nr. V1-263

KAUNO SIMONO DAUKANTO PROGIMNAZIJOS MOKYMO SI IR ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI APRAŠAS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos tikslas – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi progimnazijoje, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui progimnazijoje. Švietimo pagalbą progimnazijoje teikia: psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas – logopedas, mokytojo padėjėjas.

2. Pagalbos teikimo tvarka parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 „Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašas“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašas“ ir kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, švietimo ir mokslo ministro įsakymais.

2.1. Aprašas nustato švietimo pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Švietimo pagalba** – tai specialistų teikiama pagalba mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams, leidžianti padidinti švietimo veiksmingumą.

3.2. **Psichologinė pagalba** – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, psichologinės pagalbos teikėjams bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais ir juos konsultuojant.

3.3. **Socialinė pedagoginė pagalba** – progimnazijos darbuotojų (socialinio pedagogo, klasės auklėtojų, mokytojų ir administracijos) veikla, susijusi su mokinių socialinių ir pedagoginių poreikių tenkinimu, skirta vaikų auklėjimo ir socialinėms problemoms spręsti.

3.4. **Specialioji pedagoginė pagalba** – pedagoginių priemonių sistema, padedanti užtikrinti veiksmingą specialiųjų poreikių turinčių asmenų ugdymą.

II. PAGALBOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

4. **Švietimo pagalbos tikslas** – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui.

5. **Švietimo pagalbos uždaviniai:**

5.1. tobulinti ugdymo(si) procesus, kad mokymosi sunkumų turintys mokiniai įgytų reikiamų įgūdžių;

5.2. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);

5.3. bendradarbiaujant su tėvais (globėjais, rūpintojais) išsiaiškinti ir pagal galimybes šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali tinkamai dalyvauti ugdymosi procese;

5.4. tobulinti mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) bendravimo su mokiniais, turinčiais psichologinių, mokymosi sunkumų, vengiančiais lankyti progimnaziją kompetencijas;

5.5. stiprinti mokinių psichologinį atsparumą, kurti saugią ir palankią ugdymui(si) aplinką;

5.6. teikti psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

6. Pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumą – pagalba teikiama visiems mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

6.4. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais;

6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio ar šeimos poreikius;

6.6. konfidencialumas – konfidenciali informacija neatskleidžiama be mokinio ir / ar jo tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kuriuos numato Lietuvos Respublikos įstatymai.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR BŪDAI

7. Švietimo pagalbos gavėjai yra progimnazijos mokiniai.

8. Švietimo pagalbos teikėjai yra dalykų mokytojai, klasių auklėtojai, mokytojo padėjėjas, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas logopedas, progimnazijos vadovai.

9. Švietimo pagalbos teikimo formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu;

9.2. darbas su klase ar grupe;

9.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą;

9.4. darbas su progimnazijos bendruomene;

9.5. darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

10.1. ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiems, tiek mokymosi sunkumų turintiems mokiniams;

10.2. konsultavimas, siekiant padėti mokytis, geriau pažinti save, išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant pasirinkti profesiją;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas, ugdant gebėjimus priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, skatinti sveikos gyvensenos įgūdžius.

IV. SOCIALINĖ PEDAGOGINĖ PAGALBA

11. Socialinės pedagoginės pagalbos paskirtis – padėti tėvams (globėjams, rūpintojams), kad būtų įgyvendinta vaiko teisė į mokslą, užtikrinti jo saugumą mokykloje: išsiaiškinti ir šalinti priežastis, dėl kurių vaikas negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti, sugrąžinti į mokyklą ją palikusius mokinius, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti vaikui pasirinkti mokyklą pagal protines ir fizines galias ir joje adaptuotis (Švietimo įstatymo 20 str.).

12. Socialinę pedagoginę pagalbą mokykloje teikia socialinis pedagogas, klasės vadovas, mokytojai, administracija ir kiti darbuotojai.

13. Socialinis pedagogas teikia socialinę pedagoginę pagalbą mokykloje tiems mokiniams, kuriems negali suteikti klasės vadovai, mokytojai ar kiti švietimo pagalbos specialistai.

14. Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo formos:

14.1. individualus darbas – sprendžiant mokinio problemas, konsultuojant jo tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus;

14.2. darbas grupėje – gyvenimo įgūdžių ugdymas, pagalba sprendžiant problemas, tėvų (globėjų, rūpintojų), mokyklos bendradarbiavimo skatinimas ir kita;

14.3. darbas mokyklos bendruomenėje – saugios mokymosi ir ugdymo aplinkos kūrimas, palaikymas, išteklių telkimas ir kita.

14.4. konsultacijos nuotoliniu būdu, esant krizinei situacijai (pvz., COVID – 19).

15. Mokymosi rezultatų stebėjimas ir mokinio konsultavimas:

15.1. Mokinių mokymosi rezultatus stebi ir kontroliuoja klasės vadovas ir direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

15.2. Klasės vadovas praneša tėvams ir direktoriaus pavaduotojui ugdymui apie sąmoningą mokinio nesimokymą.

15.3. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui numato tolimesnio darbo su mokiniu planą.

16. Lankomumo kontrolė:

16.1. Mokinių lankomumą kontroliuoja tėvai, mokytojai, klasės vadovas, socialinis pedagogas, mokyklos administracija;

16.2. Mokinių lankomumo mokykloje apskaitą ir prevencines poveikio priemones, administracijos, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų bei tėvų pareigas reglamentuoja „Kauno Simono Daukanto progimnazijos mokinių pamokų/ugdymo dienų apskaitos tvarka (lankomumo apskaitos algoritmas) direktoriaus 2020 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V1-154 .

17. Elgesio kontrolė:

17.1. Mokinių elgesį kontroliuoja mokytojai, klasės vadovas, socialinis pedagogas, mokyklos administracija.

17.2. Mokytojas už nuolatinius elgesio taisyklių pažeidimus rašo mokiniui pastabą TAMO dienyne. Nesikeičiant situacijai mokytojas kreipiasi į klasės auklėtoją.

17.3. Klasės vadovas, gavęs mokytojo pranešimą apie nedrausmingą mokinio elgesį, pareikalauja iš mokinio pasiaiškinimo ir informuoja mokinio tėvus bei socialinį pedagogą.

17.4. Socialinis pedagogas numato tolimesnio darbo su mokiniu planą (t. y. individualūs pokalbiai, stebėjimas, tėvų konsultavimas ir kt.). Nesikeičiant situacijai siūlo mokinį svarstyti Vaiko gerovės komisijos posėdyje (gali būti kviečiami ir tėvai).

17.5. Vaiko gerovės komisija svarsto mokinį, pažeidusį elgesio taisykles ir numato drausmines auklėjamojo poveikio priemones.

17.6. Esant poreikiui vyksta bendradarbiavimas su institucijomis, atsakingomis už vaiko gerovę.

17.7. Tėvų informavimas:

17.7.1. Apie visus drausmės pažeidimus mokinių tėvai informuojami raštu.

17.8. Drausminės auklėjamojo poveikio priemonės. Administracija taiko drausmines auklėjamojo poveikio priemones:

- pastaba – įpareigojimas (žodžiu);
- papeikimas (raštu);
- siūlymas rinktis kitą mokymosi formą.

V. PSICHOLOGINĖ PAGALBA

18. **Psichologinės pagalbos paskirtis** – stiprinti mokinių (vaikų) psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, prevencinėmis priemonėmis skatinti saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos mokykloje kūrimą, padėti mokiniams (vaikams) atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

19. Psichologinę pagalbą teikia mokyklos psichologas bei PPT.

20. Pagalba mokykloje mokiniui teikiama, kai kreipiasi:

20.1. mokinys (savarankiškai);

20.2. mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai);

20.3. klasės vadovas, gavęs mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą;

20.4. Vaiko teisių apsaugos tarnyba.

21. Pagalba PPT mokiniui teikiama, kai kreipiasi:

21.1. mokinys (savarankiškai);

21.2. mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai);

21.3. mokyklos Vaiko gerovės komisijos pirmininkas.

22. Konsultacijos (ilgalaiškės bei trumpalaiškės) mokiniui teikiamos tik su tėvų sutikimu.

23. Asmenys, siūlantys kreiptis mokiniui dėl psichologinės pagalbos, įsipareigoja laikytis konfidencialumo.

24. Informacija apie Pagalbos gavėjus, jų problemos turinį ir teiktą Pagalbą laikoma konfidencialia. Esant būtinybei, ji gali būti teikiama tik švietimo pagalbos specialistams ar kitiems asmenims, kurie yra

susiję su mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų sprendimu (nepažeidžiant psichologo profesinės etikos reikalavimų). Psichologai atsako už teikiamos Pagalbos kokybę, tinkamą informacijos apie Pagalbos gavėjus naudojimą.

VI. SPECIALIOJI PEDAGOGINĖ PAGALBA

25. Specialiosios pedagoginės pagalbos paskirtis – didinti asmens, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi veiksmingumą.

26. Vartojamos sąvokos:

26.1. Pagalbos gavėjai – mokyklos mokiniai.

26.2. Administracija, lankydamą pamokas klasėse, kur yra spec. poreikių mokinių, stebi, kaip sekasi užtikrinti gerovę pamokose specialiųjų poreikių mokiniams.

26.3. Pagalbos teikėjai – logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas ir psichologas.

26.4. Pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – PPT).

27. Mokinio gebėjimai ir mokymosi galios įvertinamos pagal „Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašą“, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-

28. Specialusis ugdymasis gali būti nuolatinis arba laikinas.

29. Mokiniui padarius pažangą ir pasiekus Bendrosiose programose numatytą patenkinamą pasiekimų lygį, Vaiko gerovės komisija kreipiasi į PPT dėl specialiojo ugdymosi nutraukimo.

30. Tėvams, atsisakius specialiojo ugdymosi, švietimo pagalbos teikimas nutraukiamas pateikus mokyklos direktoriui prašymą raštu iki einamųjų metų rugsėjo 1 dienos.

31. Mokytojas rengia specialiųjų poreikių mokinių ugdymui pritaikytas (priedą prie ilgalaikių planų, kuriame pažymimi pritaikymo būdai ir metodai) ir individualizuotas programas.

32. Logopedas logopedinę pagalbą teikia po pamokų ir pamokų metu, laiką suderinęs su dėstančiu mokytoju.

VII. VAIKO GEROVĖS KOMISIJA

33. Vaiko gerovės komisija - rūpinasi vaikui saugia ir palankia mokymosi aplinka, orientuota į asmenybės sėkmę, gerą savijautą, brandą, individualias vaiko galimybes atitinkančius ugdymo(-si) pasiekimus ir pažangą, atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

34. Organizuoja ir koordinuoja saugios ir palankios vaiko ugdymui(-si) aplinkos kūrimą, prevencinį darbą, mokymo(-si) / ugdymo(-si), švietimo ir kitos pagalbos teikimą mokiniams.

35. Inicijuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gavus tėvų sutikimą, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

VIII. MOKYTOJO PADĖJĖJAS

36. Padeda mokiniui įsitraukti į ugdomąją veiklą ir joje dalyvauti, paaiškina mokytojo skirtas užduotis ir talkina jas atliekant, padeda perskaityti tekstus, skirtus mokymuisi, užsirašyti ar užrašo mokymo medžiagą.

37. Bendradarbiaudamas su mokytoju, specialiuoju pedagogu ir kitais su mokiniu (mokinių grupe) dirbančiais specialistais numato ugdymo tikslų ir uždavinių pasiekimo būdus bei pagalbos mokiniams teikimo metodus ir juos taiko;

38. Padeda mokytojui parengti ir/ar pritaikyti mokiniui (mokinių grupei) reikalingą mokomąją medžiagą.